

Document de ședință

A9-0384/2023

1.12.2023

RAPORT

referitor la punerea în aplicare a dispozițiilor tratatului privind procedurile
legislative speciale
(2023/2083(INI))

Comisia pentru afaceri constituționale

Raportor: Victor Negrescu

CUPRINS

	Pagina
EXPUNERE DE MOTIVE – REZUMATUL FAPTELOR ȘI CONSTATĂRILOR.....	3
ANEXĂ: ENTITĂȚILE SAU PERSOANELE DE LA CARE RAPORTORUL A PRIMIT CONTRIBUȚII.....	4
PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN.....	5
INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA ÎN COMISIA COMPETENTĂ.....	14
VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL ÎN COMISIA COMPETENTĂ.....	15

EXPUNERE DE MOTIVE – REZUMATUL FAPTELOR ȘI CONSTATĂRILOR

Scopul raportului este de a sublinia necesitatea unei cooperări loiale reciproce între instituțiile europene, a respectării normelor bazate pe tratate și a unui proces decizional care să funcționeze în timp util, în deplină transparență.

Raportul selectează o serie de cazuri relevante din punct de vedere politic în care Consiliul nu s-a angajat într-o cooperare loială reciprocă, evidențiind prin exemplele respective situațiile și modalitatea în care se aplică procedura legislativă specială.

Dispozițiile referitoare la procedurile legislative din tratat sunt clare atunci când vizează implicarea instituțiilor și nivelul lor de participare.

Cu toate acestea, în unele cazuri, este clar că nu au existat negocieri serioase între Parlament și Consiliu, ceea ce demonstrează că este dificil să se stabilească limitele exterioare ale obligației de loialitate, precum și limitările aplicabile drepturilor și competențelor instituțiilor.

De exemplu, în ceea ce privește dreptul de anchetă, Parlamentul acuză Consiliul că nu dorește să coopereze, în timp ce Consiliul afirmă că va participa la negocieri numai cu privire la un proiect care reflectă pe deplin poziția Consiliului. Între timp, în prezent s-a ajuns la a treia legislatură parlamentară de la inițierea dezbaterii privind proiectul, dar nu au existat încă discuții politice rezonabile cu privire la acest dosar.

În alte cazuri, cum ar fi Acordul Schengen, o procedură legislativă specială constă în adoptarea unui act legislativ de către Consiliu după obținerea avizului Parlamentului. Raportul subliniază că procedura este esențială și în cazul consultărilor și reamintește, în special, situația aderării României și a Bulgariei la spațiul Schengen de liberă circulație, amânată de mai mulți ani și blocată de un veto nejustificat, atrăgând din nou atenția asupra solicitării Parlamentului și a Comisiei de a realiza obiectivul legat de această aderare până la sfârșitul anului 2023.

Raportul insistă, de asemenea, că trebuie definite cerințe precise privind calendarul pentru adoptarea unui act de către Consiliu și sugerează, în acest sens, să fie făcute publice pozițiile statelor membre în momentul adoptării unui act de către Consiliu, inclusiv introducând justificări obligatorii în toate cazurile în care statele membre aplică un drept de veto cu privire la o anumită decizie.

**ANEXĂ: ENTITĂȚILE SAU PERSOANELE
DE LA CARE RAPORTORUL A PRIMIT CONTRIBUȚII**

Raportorul declară pe propria răspundere că nu a primit nicio contribuție de la nicio entitate sau persoană care trebuie menționată în prezenta anexă în conformitate cu articolul 8 din anexa I la Regulamentul de procedură.

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

**referitoare la punerea în aplicare a dispozițiilor tratatului privind procedurile legislative speciale
(2023/2083(INI))**

Parlamentul European,

- având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), în special articolul 13 alineatul (2),
- având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), în special articolul 223 alineatul (1), articolul 226 alineatul (1), articolul 293 și articolul 296,
- având în vedere rezoluția sa din 16 februarie 2017 referitoare la îmbunătățirea funcționării Uniunii Europene valorificând potențialul Tratatului de la Lisabona¹,
- având în vedere rezoluția sa din 16 februarie 2017 referitoare la posibile evoluții și ajustări ale structurii instituționale actuale a Uniunii Europene²,
- având în vedere raportul final al Conferinței privind viitorul Europei, în special propunerea nr. 39 privind procesul decizional al UE,
- având în vedere Regulamentul (UE, Euratom) 2021/1163 al Parlamentului European din 24 iunie 2021 de stabilire a statutului și condițiilor generale pentru exercitarea funcțiilor Ombudsmanului (Statutul Ombudsmanului European) și de abrogare a Deciziei 94/262/CECO, CE, Euratom³,
- având în vedere rezoluția sa din 9 iunie 2022 referitoare la dreptul de inițiativă al Parlamentului⁴,
- având în vedere rezoluțiile sale din 18 octombrie 2022⁵ și din 12 iulie 2023⁶ referitoare la aderarea României și Bulgariei la spațiul Schengen,
- având în vedere poziția sa din 3 mai 2022 referitoare la propunerea de regulament al Consiliului privind alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal direct, de abrogare a Deciziei Consiliului 76/787/CECO, CEE, Euratom și a Actului privind alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal direct anexat la decizia respectivă⁷,
- având în vedere pozițiile sale din 15 iunie 2023⁸ și din 13 septembrie 2023⁹ privind

¹ JO C 252, 18.7.2018, p. 215.

² JO C 252, 18.7.2018, p. 201.

³ JO L 253, 16.7.2021, p.1.

⁴ JO C 493, 27.12.2022, p. 112.

⁵ JO C 149, 28.4.2023, p. 11.

⁶ Texte adoptate, P9_TA(2023)0278.

⁷ JO C 465, 6.12.2022, p. 171.

⁸ P9_TA(2023)0243.

⁹ P9_TA(2023)0311.

componența Parlamentului European,

- având în vedere poziția sa din 23 mai 2012 referitoare la o propunere de regulament al Parlamentului European privind modalitățile detaliate de exercitare a dreptului de anchetă al Parlamentului European și de abrogare a Deciziei 95/167/CE, Euratom, ECSC a Parlamentului European, Consiliului și Comisiei¹⁰,
 - având în vedere articolul 54 din Regulamentul său de procedură și articolul 1 alineatul (1) litera (e) din Decizia Conferinței președinților din 12 decembrie 2002 privind procedura de autorizare a rapoartelor din proprie inițiativă, precum și anexa 3 la această decizie,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri constituționale (A9-0384/2023),
- A. întrucât procedurile legislative speciale pot lua mai multe forme, în care Parlamentul European fie își exercită dreptul de inițiativă directă, fie este necesară aprobarea acestuia, sau, în alte cazuri, în care Parlamentul este doar consultat, iar Consiliul adoptă decizia finală fără a fi obligat să adopte amendamentele propuse de Parlament;
- B. întrucât alte proceduri legislative speciale sunt avute în vedere pentru Consiliu, în cazurile în care această instituție trebuie să își dea aprobarea pentru Parlamentul European, prin vot cu majoritate calificată sau în unanimitate;
- C. întrucât procedurile legislative speciale sunt proceduri care fie reduc, fie slăbesc rolul de colegiutor al Parlamentului pe picior de egalitate cu Consiliul; întrucât instituțiile trebuie, prin urmare, să restabilească echilibrul în această privință;
- D. întrucât tratatele acordă Parlamentului drepturi directe de inițiativă în ceea ce privește propria sa componență, alegerea deputaților și statutul acestora, Statutul Ombudsmanului European și dreptul de anchetă al Parlamentului, cazuri în care se aplică proceduri legislative speciale; întrucât diferitele domenii în care se aplică procedura legislativă specială trebuie examinate cu atenție, la fel ca rolurile diferite ale Parlamentului prin care este necesară aprobarea sa, fie că este doar consultat, fie că acționează ca inițiator al legislației, ținând seama de faptul că procedura legislativă specială din tratate este utilizată în anumite domenii de politică mai sensibile, cum ar fi bugetul, acordurile internaționale etc.;
- E. întrucât toate procedurile legislative speciale sunt definite de la caz la caz în temeiul TFUE;
- F. întrucât procedurile legislative speciale au o autoritate constituțională specială și consolidată în comparație cu procedurile legislative ordinare, ca urmare a dispozițiilor lor specifice din tratate și, prin urmare, obligațiile procedurale ale ambelor instituții – Consiliul și Parlamentul – nu sunt inferioare celor care decurg din procedurile legislative ordinare;
- G. întrucât, în anumite cazuri în care se utilizează o procedură legislativă specială, Consiliul trebuie să hotărască în unanimitate;

¹⁰ JO C 264 E, 13.9.2013, p. 41.

- H. întrucât, în mai multe cazuri de proceduri legislative speciale, Consiliul a refuzat să se angajeze în negocieri, deoarece își exprimase deja dezacordul în legătură cu proiectul inițial prezentat de Parlament;
- I. întrucât respectarea autorității și a rolului instituțiilor este unul dintre principiile fundamentale ale legilor constituționale ale statelor membre;
- J. întrucât, în mai multe cazuri, poziția Consiliului a ignorat recomandările formulate cu mult înainte de Comisie și Parlament, ceea ce a dus la prelungirea procesului decizional fără a se prevedea un interval de timp pentru finalizare sau chiar blocând complet acest proces; întrucât, în unele cazuri, Consiliul a aplicat vetouri care nu erau justificate juridic de argumente sau explicații concrete bazate pe tratate;
- K. întrucât cooperarea între instituții trebuie să se desfășoare în conformitate cu principiile echilibrului instituțional și cooperării loiale reciproce, astfel cum sunt prevăzute la articolul 13 alineatul (2) din TUE;
- L. întrucât cooperarea loială reciprocă impune instituțiilor să coopereze cu bună-credință, să se sprijine reciproc și să se abțină de la orice măsură care ar împiedica celelalte instituții să își exercite competențele,

Considerații generale

1. reamintește că legislația primară a UE introduce două proceduri principale pentru adoptarea actelor legislative: procedura legislativă ordinară și procedura legislativă specială;
2. ia act de faptul că procedurile respective implică Parlamentul și Consiliul în grade diferite;
3. subliniază că, deși Parlamentul și Consiliul sunt ambele implicate, procedurile legislative speciale nu pun pe picior de egalitate cele două instituții;
4. regretă că, în majoritatea procedurilor legislative speciale, Parlamentul nu dispune de drepturi de participare și decizionale depline; solicită să se consolideze rolul Parlamentului în cadrul procedurilor legislative speciale, pentru a permite acestuia să se implice pe deplin și pe picior de egalitate în negocierile cu Consiliul;
5. recunoaște că drepturile instituțiilor în cadrul diferitelor proceduri și caracteristicile specifice ale acestor proceduri oferă o marjă de manevră, a cărei exercitare face parte din procesul concurențial interinstituțional; subliniază totuși că această marjă de manevră trebuie privită întotdeauna ca o formă de bună-credință în exercitarea efectivă a puterii colegislative conferite și că nu trebuie depășită linia de demarcație dintre marja de manevră și obstrucționare;
6. recunoaște că tratatele nu impun Consiliului niciun termen pentru a reacționa la o inițiativă legislativă adoptată de Parlament; consideră totuși că Consiliul ar trebui să își adopte poziția într-un termen rezonabil, pentru a respecta principiul cooperării loiale reciproce;

Acte adoptate de Consiliu sau de Consiliul European la inițiativa Parlamentului și după

primirea aprobării acestuia

7. subliniază că Tratatul de la Lisabona conferă Parlamentului drepturi directe de inițiativă, care cuprind diferite proceduri legislative speciale care țin de competența sa de a se organiza, de funcția sa de control și de legitimitatea sa democratică, inclusiv procesele electorale, fiind singura instituție a UE aleasă în mod direct; subliniază autoritatea constituțională specială și consolidată a chestiunilor care fac obiectul inițiativei Parlamentului; regretă că aceste proceduri legislative speciale au fost prea rar încheiate cu succes din cauza lipsei unui acord din partea Comisiei și a cerinței privind votul în unanimitate în Consiliu¹¹, ceea ce reduce în mod fundamental puterea de negociere a Parlamentului; consideră că tratatele reglementează foarte puțin aceste proceduri și solicită un nou acord interinstituțional între cele trei instituții, dedicat exclusiv acestei chestiuni, cu respectarea deplină a autorității sale constituționale speciale;
8. reamintește că, la 23 mai 2012, Parlamentul a prezentat o propunere pentru un nou regulament de modificare a dispozițiilor care reglementează exercitarea dreptului său de anchetă, cu scopul de a consolida instrumentele de anchetă disponibile și autoritatea comisiilor de anchetă;
9. regretă impasul la care s-a ajuns în cadrul negocierilor cu Consiliul și cu Comisia privind dreptul de anchetă și regretă, de asemenea, că Consiliul și Comisia nu au colaborat suficient cu Parlamentul pentru a purta discuții oficiale; reamintește că reticența prelungită a Consiliului de a reacționa la propunerea Parlamentului constituie o încălcare a articolului 265 din TFUE și, prin urmare, un caz clar de abținere de a acționa; invită Consiliul și Comisia să respecte principiul cooperării loiale, consacrat la articolul 13 alineatul (2) din TUE, și să colaboreze cu Parlamentul pentru a depăși blocajul instituțional actual înainte de sfârșitul actualei legislaturi; reamintește că adoptarea unui nou regulament privind dreptul de anchetă al Parlamentului nu necesită unanimitate în Consiliu;
10. reamintește că, la 3 mai 2022, Parlamentul a adoptat poziția sa privind propunerea referitoare la reforma legislației electorale europene, menită să promoveze europenizarea sferei publice a UE, apariția unei veritabile dezbateri politice paneuropene înainte de alegerile europene și creșterea interesului cetățenilor pentru politica europeană și consolidarea legitimității democratice a Uniunii;
11. recunoaște că unele state membre au exprimat rezerve cu privire la anumite elemente ale acestei propunerii; regretă totuși că începerea negocierilor privind raportul Parlamentului sunt amânate în mod nejustificat, ceea ce încalcă principiul cooperării loiale; reiterează faptul că lipsa unanimității cu privire la un proiect de raport legislativ nu reprezintă o justificare valabilă pentru a nu se implica în ajungerea la un compromis; îndeamnă președințiile spaniolă și belgiană ale Consiliului să facă din acest dosar o prioritate și să se angajeze să ajungă la un consens în vederea elaborării unei poziții a Consiliului pentru a ajunge la un acord cu Parlamentul cu privire la reforma legislației electorale europene înainte de următoarele alegeri europene;

¹¹ Departamentul tematic pentru drepturile cetățenilor și afaceri constituționale din cadrul Direcției Generale Politici Interne, „The European Parliament’s right of initiative” (Dreptul de inițiativă al Parlamentului European), p. 34-35, iulie 2020.

12. subliniază că preocupările politice și juridice exprimate de Consiliu nu ar trebui să fie un pretext pentru a nu se angaja în ajungerea la un acord cu privire la propunerea Parlamentului; subliniază că aceste preocupări ar trebui discutate în timp util în cadrul unui dialog deschis și constructiv între colegiitori;
13. subliniază că, pe lângă dreptul de a iniția procedura, Parlamentul este invitat să aprobe poziția Consiliului; consideră că orice întârziere în lucrările Consiliului pune în pericol democratizarea UE înainte de alegerile din 2024, având în vedere că decizia Consiliului poate intra în vigoare numai după ce a fost aprobată de statele membre în conformitate cu cerințele lor constituționale respective;
14. recomandă ca, în conformitate cu Acordul interinstituțional privind o mai bună legiferare (AII)¹², procedura legislativă care rezultă din dreptul de inițiativă legislativă conferit Parlamentului prin tratate să includă o cerere de stabilire a unui calendar legislativ pentru inițiativele în cauză, în conformitate cu cea pentru procedurile legislative ordinare; reamintește că, deși articolul 226 din TFUE nu obligă Consiliul și Comisia să negocieze, o astfel de procedură legislativă specială trebuie să respecte dispozițiile AII privind obligația instituțională a tuturor celor trei instituții de a negocia;
15. reamintește Comisiei să nu își neglijeze rolul de „gardian al tratatelor” și de „intermediar onest” în aceste proceduri legislative speciale; se așteaptă ca Comisia să joace un rol activ în facilitarea dialogului privind dosarele menționate, prin colaborarea proactivă cu Consiliul și Parlamentul și prin prezentarea de propuneri cu privire la modul în care pot fi depășite blocajele actuale;

Procedura legislativă specială care necesită aprobarea Parlamentului

16. subliniază că Consiliul European trebuie să adopte o decizie privind componența Parlamentului European în unanimitate, la inițiativa Parlamentului și după ce a obținut aprobarea acestuia cu majoritatea membrilor care îl compun; evidențiază, având în vedere dreptul de inițiativă atribuit Parlamentului pentru această procedură și impactul său direct asupra reprezentării cetățenilor UE, că negocierile cu privire la această decizie necesită un grad ridicat de dialog și de concertare interinstituțională, în conformitate cu principiul cooperării loiale reciproce; evidențiază că, deși propunerea provine chiar de la Parlament, aprobarea sa ulterioară este importantă, întrucât Consiliul European are dreptul să modifice propunerea;
17. subliniază că Parlamentul dorește să mențină o rezervă de 28 de locuri pentru deputații aleși într-o viitoare circumscripție stabilită la nivelul Uniunii, în conformitate cu propunerea Parlamentului referitoare la legislația electorală europeană, în privința căreia se așteaptă realizarea unor progrese în cadrul Consiliului;
18. reamintește că, la 15 iunie 2023, Parlamentul a adoptat un proiect de propunere de decizie a Consiliului European privind componența Parlamentului European pentru mandatul legislativ 2024-2029, care urmărește să ajusteze repartizarea locurilor pentru a asigura o reprezentare proporțională degresivă a statelor membre; reamintește propunerea Parlamentului de a aloca 28 de locuri unei circumscripții de la nivelul Uniunii, în conformitate cu propunerea sa din 3 mai 2022 privind o reformă a legislației

¹² Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 dintre Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană privind o mai bună legiferare, JO L 123, 12.5.2016, p. 1.

electorale europene; reiterează, în acest sens, faptul că decizia privind componența Parlamentului European și reforma legislației electorale europene sunt interconectate din punct de vedere politic și juridic; regretă că, contrar solicitării sale exprimate în poziția sa din 15 iunie 2023 privind componența Parlamentului European, Consiliul European și-a modificat în mod considerabil propunerea și nu a informat Parlamentul cu privire la intenția sa de a elimina dispoziții-cheie din propunerea prezentată de Parlament;

19. reamintește că Regulamentul (UE, Euratom) 2020/2093 de stabilire a cadrului financiar multianual (CFM)¹³ este adoptat printr-o procedură legislativă specială prin care Consiliul hotărăște în unanimitate după obținerea aprobării Parlamentului care hotărăște cu majoritatea absolută;
20. salută evoluția către o practică interinstituțională prin care, deși Parlamentul este invitat să își dea doar aprobarea, negocierile au loc sub forma unui „dialog tripartit” cu privire la un pachet care cuprinde Regulamentul privind CFM și Decizia Consiliului privind resursele proprii¹⁴; regretă totuși rolul din ce în ce mai important al Consiliului European în negocierile privind CFM, care modifică grav principiul echilibrului interinstituțional stabilit prin tratate; consideră că procedura legislativă ordinară ar trebui să se aplice negocierilor privind CFM și că Parlamentului ar trebui să i se acorde competențe bugetare depline, în conformitate cu propunerile Conferinței privind viitorul Europei;
21. subliniază că, deși propunerea provine chiar de la Parlament, aprobarea sa ulterioară este importantă, deoarece Consiliul are dreptul de a modifica propunerea și numai aprobarea de către Parlament a actului final garantează că Parlamentul este de acord cu normele privind propriile alegeri; consideră că orice întârziere în activitatea Consiliului ar fi în detrimentul succesului întregului proces, deoarece decizia Consiliului poate intra în vigoare numai după ce a fost aprobată de statele membre în conformitate cu normele lor constituționale;

Procedura legislativă specială care necesită consultarea Parlamentului

22. reamintește că, în mai multe cazuri, o procedură legislativă specială constă în adoptarea unui act legislativ de către Consiliu după obținerea avizului Parlamentului; subliniază că, deși este obligat doar să consulte Parlamentul, Consiliul nu poate lua decizia finală înainte ca Parlamentul să își fi dat avizul, astfel încât Consiliul să poată lua efectiv cunoștință de aviz; subliniază, în acest sens, că Parlamentul ar trebui să acționeze într-un interval de timp rezonabil;
23. subliniază că, deși Consiliul nu este obligat să țină seama de avizul Parlamentului, consultarea Parlamentului în contextul unor proceduri legislative speciale nu doar constituie o cerință procedurală esențială, ci transmite și un semnal politic puternic și întărește legitimitatea democratică a deciziei; invită cele trei instituții să exploreze posibilele căi pentru a se asigura că avizul Parlamentului este luat în considerare în mod

¹³ Regulamentul (UE, Euratom) 2020/2093 al Consiliului din 17 decembrie 2020 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2021-2027, JO L 433 I, 22.12.2020, p. 11.

¹⁴ Decizia (UE, Euratom) 2020/2053 a Consiliului din 14 decembrie 2020 privind sistemul de resurse proprii ale Uniunii Europene și de abrogare a Deciziei 2014/335/UE, Euratom, JO L 424, 15.12.2020, p. 1.

corespunzător ca o obligație instituțională și se reflectă în legislație;

24. reamintește că unul dintre cazurile în care Consiliul poate lua o decizie numai după consultarea Parlamentului se referă la aplicarea dispozițiilor acquis-ului Schengen – obligație care decurge din articolul 4 alineatul (2) din Actul de aderare a Bulgariei și a României din 2005¹⁵;
25. reiterează apelul său adresat Consiliului de a adopta imediat o decizie pozitivă privind aderarea României și Bulgariei la spațiul Schengen de liberă circulație;
26. subliniază că spațiul Schengen este una dintre cele mai mari realizări ale Uniunii Europene și consideră inacceptabil faptul că Consiliul nu a luat o decizie cu privire la admiterea Bulgariei și a României, deși Comisia a făcut deja o recomandare oficială în acest sens, Parlamentul a solicitat acest lucru prin intermediul mai multor rezoluții, iar cele două țări îndeplinesc de mult timp condițiile necesare;
27. reamintește că, în noiembrie 2021, Comisia a prezentat o propunere de directivă a Consiliului de stabilire a normelor detaliate de exercitare a dreptului de a vota și de a candida la alegerile pentru Parlamentul European pentru cetățenii mobili ai Uniunii, pentru care este necesară consultarea Parlamentului; subliniază că evaluarea de impact a Comisiei anexată la propunerea menționată mai sus enumeră o serie de obstacole persistente grave în calea exercitării drepturilor electorale de către cetățenii mobili; reamintește că Parlamentul și-a adoptat poziția în februarie 2023, cu scopul de a facilita intrarea în vigoare a acestei directive în timp util pentru alegerile europene din 2024; regretă că răspunsul Comisiei la poziția Parlamentului a fost extrem de negativ, iar Comisia, în loc să aleagă o abordare constructivă de a se implica în mod credibil în posibile îmbunătățiri prin intermediul sugestiilor Parlamentului, a decis să răspundă negativ, respingând propunerile din motive foarte formale; așteaptă dezbaterile Consiliului cu privire la acest dosar și se așteaptă ca, în plus, Consiliul să se ocupe de avizul său și să depună toate eforturile pentru a coopera cu Parlamentul în vederea obținerii unei îmbunătățiri pentru cetățenii mobili ai Uniunii;
28. remarcă faptul că, ținând seama în mod exclusiv de formularea din tratate, consultarea este singura obligație legală; subliniază totuși că, în lumina cooperării loiale reciproce, instituția care adoptă actul trebuie să țină seama de aviz și să justifice de ce a decis să nu îl urmeze; invită Consiliul să justifice, din punct de vedere juridic, de ce nu a respectat evaluarea Comisiei și nu a ținut seama de solicitările Parlamentului în vederea aderării României și Bulgariei la spațiul Schengen;
29. reiterează faptul că, dacă ar trebui să se recurgă la o procedură legislativă specială și dacă nu se ajunge la un acord într-un termen rezonabil, Comisia ar trebui să retragă sau să reformuleze propunerea legislativă în cauză;

Cooperarea dintre instituții

30. subliniază că relațiile dintre instituțiile UE sunt guvernate de principiile echilibrului instituțional și cooperării loiale reciproce, consacrate la articolul 13 alineatul (2) din TUE;

¹⁵ JO L 157, 21.6.2005, p. 203.

31. reamintește că participarea Parlamentului, indiferent de forma prevăzută de tratate, reflectă un principiu democratic fundamental, conform căruia cetățenii ar trebui să participe la procesul de luare a deciziilor prin intermediul reprezentanților lor aleși;
32. subliniază că obligația de cooperare loială reciprocă între instituții impune instituțiilor obligația de a se informa și de a se consulta reciproc, astfel încât să își poată da aprobarea la sfârșitul procedurii; insistă, prin urmare, asupra faptului că consimțământul nu este o simplă validare sau respingere, ci implică, de fapt, aderarea la conținutul actului legislativ și, prin urmare, ar trebui să fie rezultatul unui dialog constant menit să ajungă la un acord reciproc acceptabil prin cooperare loială;
33. reamintește modul de operare adoptat de echipa de negociere a Parlamentului, care a condus la adoptarea statutului revizuit al Ombudsmanului European după ce, ani la rând, Consiliul a refuzat să își dea aprobarea și care a inclus consultări informale cu Consiliul și Comisia; reamintește că această abordare a permis Consiliului să anticipeze principalele opțiuni legislative ale Parlamentului și, după caz, a permis ambelor instituții să găsească soluții de compromis pentru a debloca adoptarea dosarului; consideră că acest lucru ar trebui să constituie un precedent practic pentru alte domenii în care este necesar consimțământul;
34. consideră că, atunci când principiul cooperării loiale reciproce nu este respectat, Curtea de Justiție a UE ar trebui implicată și ar trebui aplicată o soluție imediată, inclusiv, dacă este cazul, anularea votului;

Recomandări

35. invită Comisia să lanseze imediat o propunere de revizuire a Acordului interinstituțional privind o mai bună legiferare, pentru a defini procedurile legislative speciale; subliniază că acordul interinstituțional revizuit ar trebui să acorde o atenție deosebită procedurilor în care Parlamentul are dreptul de inițiativă, justificărilor juridice ale vetourilor în Consiliu și mijloacelor de a favoriza respectarea deplină a drepturilor participative respective și a principiilor echilibrului instituțional și cooperării loiale reciproce în cadrul procedurilor legislative speciale, inclusiv o serie de mecanisme procedurale prin care colegiuitorilor li se solicită să se angajeze într-un dialog deschis și constructiv și în negocieri pe picior de egalitate cu privire la actele legislative în cazul cărora se are în vedere o procedură legislativă specială și pentru a evita reticența Consiliului de a negocia cu Parlamentul;
36. subliniază că trebuie definite cerințe precise privind calendarul pentru adoptarea sau respingerea unui act de către Consiliu, inclusiv termenele, pentru a asigura mai bine respectarea principiului cooperării loiale reciproce și pentru a evita blocajele instituționale; regretă că Consiliul a amânat cu 12 ani luarea unei decizii privind aderarea României și Bulgariei la spațiul Schengen, în pofida recomandărilor pozitive ale Comisiei privind îndeplinirea criteriilor;
37. subliniază că termenele aplicabile fiecărei instituții pentru diferitele proceduri – în dreptul primar sau prin intermediul acordurilor AII – trebuie să reflecte, de asemenea, principiul egalității între instituții;
38. insistă asupra solicitării sale de a publica pozițiile publice ale statelor membre în momentul adoptării unui act de către Consiliu; insistă, de asemenea, asupra faptului că

Consiliul ar trebui să înregistreze în mod sistematic identitatea statelor membre atunci când ele își exprimă pozițiile în cadrul Consiliului; solicită să se coreleze justificările cu dispozițiile din tratate, cu drepturile fundamentale ale tuturor cetățenilor și statelor membre ale UE și cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene în toate cazurile în care statele membre aplică un drept de veto unei anumite decizii; subliniază că, atunci când un vot nu este justificat din punct de vedere juridic sau încalcă dispozițiile din tratate, Curtea de Justiție a UE ar trebui să fie sesizată și ar trebui aplicată o soluție imediată, inclusiv anularea votului; invită UE și instituțiile naționale să identifice soluții eficiente pentru a depăși unanimitatea în cadrul viitoarei reflecții privind modificările aduse tratatelor, inclusiv reducerea decalajului politic dintre majoritatea calificată și procesul decizional în unanimitate;

39. reamintește că este important să existe o cooperare timpurie și o analiză juridică coordonată între instituțiile UE, care ar putea contribui la prevenirea blocajelor instituționale cauzate de preocupări pur juridice, mai degrabă decât de rezerve politice;
 40. consideră că toate instituțiile trebuie să își intensifice eforturile de a publica, ca produs al procesului legislativ, texte al căror conținut să fie coerent în toate limbile oficiale și care, în interesul aplicării uniforme a legislației în întreaga Uniune, să fie interpretat și aplicat în mod fiabil de toți actorii responsabili implicați în punerea în aplicare a legislației, în cadrul sistemului judiciar și al executivului de la toate nivelurile;
 41. solicită din nou ca tratatele să fie modificate de urgență pentru a extinde aplicarea procedurii legislative speciale la unele domenii de politică în care sunt avute în vedere în prezent proceduri legislative speciale, de exemplu la chestiuni legate de spațiul Schengen sau de CFM; constată totuși că ar trebui să se renunțe, în general, la unanimitate și la ratificările naționale;
 42. solicită să se activeze imediat clauzele-pasarelă pentru a trece de la procedurile legislative speciale la proceduri legislative ordinare în domenii-cheie de politică, cu scopul de a îmbunătăți capacitatea de acțiune a UE, în așteptarea intrării în vigoare a modificărilor tratatelor;
 43. invită partidele politice să se asigure că programele lor electorale exprimă angajamentul lor față de propunerea Parlamentului referitoare la un regulament nou și actualizat privind dreptul său de anchetă și invită diferiții candidați cap de listă să ofere sprijin public și politic în această privință;
- o
- o o
44. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului European, Consiliului, Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre.

**INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA
ÎN COMISIA COMPETENTĂ**

Data adoptării	28.11.2023
Rezultatul votului final	+: 14 -: 2 0: 0
Membri titulari prezenți la votul final	Gabriele Bischoff, Ana Collado Jiménez, Charles Goerens, Brice Hortefeux, Victor Negrescu, Max Orville, Antonio Maria Rinaldi, Pedro Silva Pereira, Rainer Wieland
Membri supleanți prezenți la votul final	Vladimír Bilčík, Mercedes Bresso, Christian Doleschal, Cyrus Engerer, Maite Pagazaurtundúa
Membri supleanți [articolul 209 alineatul (7)] prezenți la votul final	Malte Gallée, Francisco Guerreiro

VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL ÎN COMISIA COMPETENTĂ

14	+
PPE	Vladimír Bilčík, Ana Collado Jiménez, Christian Doleschal, Niclas Herbst, Rainer Wieland
Renew	Charles Goerens, Max Orville, Maite Pagazaurtundúa
S&D	Gabriele Bischoff, Mercedes Bresso, Victor Negrescu, Pedro Silva Pereira
Verts/ALE	Malte Gallée, Francisco Guerreiro

2	-
ID	Antonio Maria Rinaldi
PPE	Brice Hortefeux

0	0

Legenda simbolurilor utilizate:

- + : pentru
- : împotriva
- 0 : abțineri